

PRECIO: 15 CTS.

la galeria

REVISTA

SEMANAL

sumario

COSES D'ALTRE TEMPS, per PERE PASSASSERRA.—RELLISCANT, per G. BUCH.—UN BON PARTIT, per JOAN PALOL.—DOS VIDES, per JAUME TARRADAS.—FIGUERENCA, per SALVADOR PALAU.—ESPORTS.—RAMBLEJANT, per KOLIN.—SANT PERE DE RODA, FULLETÓ, per ANTONI PAPELL.—ESPECTACLES, per DON SERVANDO.—NOTAS.

AÑO II

Núm. 8

FIGUERAS

Miércoles

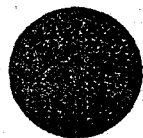
22 Enero 1930

TARIFA de PRECIOS TRIMESTRAL

Suscripción
 CIUDAD . . . 1'50 PTAS.
 FUERA . . . 2'00 "
 ATRASADOS 0'25 "
 Redacción y Administración
 MURALLA, 4
 Centro de Venta y Suscripción:
 Librería Batllósera, Ingenieros, 3.

Anuncios
 Última plana . . . 100 ptas.
 Interior e . . . 80 "
 Media plana . . . 45 "
 Cuarto . . . 25 "
 Octavo . . . 15 "

INTERCALADOS Y ESQUELAS A CONVENIR

COSES D'ALTRE TEMPS

PROPIETATS I RENDES DE L'AJUNTAMENT DE FIGUERES EN EL SEGLE XIX

per PERE PASSASSERRA

II.

LA CARN

L'Ajuntament arrendava l'abast de les carns que es consumien a la vila. L'arrendatari estava obligat a vendre moltó tot l'any els dilluns, dimecres i dissabtes de cada setmana, i bou per pes de 500 carniceres. Podia també matar vedelles i anyells. En els mesos d'octubre, novembre i desembre tenia de posar al mercat ovella, o cabra, i crestat. Del primer de novembre fins al tercer dia de Carnestoltes, en els dimecres i dissabtes, tocino no inferior al pes de cinquanta lliures carniceres: es sent-li el preu donat per l'Ajuntament.

L'article 14 diu textualment: "Item: sapia qui arrendarà que tindrà sempre obligació de tenir existents y vius en el corral dos moltóns y estos matarlos sempre que se li demanarà la pell per alguna desgràcia de caiguda o altre repentí infortuni que esdevinga en la Vila, entregant francas les tals pells si lo malalt es pobre"

Els preus (juliol de 1810) eren els següents:

Peus, 4 quartos; Cap (sense cervell), 6'50; Cap (sense llengua), 6; Llengua, 3; Cap de vedella, 6 rals de velló; Sang de moltó i anyell, 2 qtos.; Carn de moltó, 9 sous; Carn d'ovella, 8 sous; Carn de bou i de vaca, 7 sous; Carn de tocino, 12 sous; Tripes de moltó matxo, ovella, cabra i anyell, 3 quartos; Tripes de tocino, altrement mocades i amb la faixa, 4 pessetes; Cap de bou, a la llibertat de l'arrendatari; Pota de bou, a la llibertat de l'arrendatari; Llengua de bou, a la llibertat de l'arrendatari; Tripes de vedella, a la llibertat de l'arrendatari; Tripes de bou, a la llibertat de l'arrendatari.

En 1827 es cobraven tres rals per cap de xai i cabra; dotze rals per cap de porc, bou o vedell, destinats a vestuari i armament dels voluntaris realistes. L'Ajuntament ingressà aquest any per tal concepte la quantitat de 4.150 lliures barceloneses. (La lliura oscil·lava entre 2'30 i 2'50 pessetes).

DRET DE L'AIGUARDENT

L'impost sobre l'aiguardent que consumia la vila de Figueres reportava al comú unes 400 lliures anyals. L'arrendatari estava obligat a mitjots i a la menuda i a tenir licors en qual composició hi entrés aquesta beguda. Els cafeters podien vendre aiguardent, resolis i demés licors sempre que el compressin al referit arrendatari.

DRET DE L'OLI

L'impost de l'oli constava de dugues parts. En 1827 tributà 165 i 175 lliures a l'Ajuntament. Deia l'article onze del contracte que era d'obligació de l'arrendatari tenir botiga per vendre'l a la menuda, dins les muralles de la vila, obligant-se a tenir-la oberta des del dia tres de Maig (Santa Creu) fins al trenta d'Octubre, i de les cinc hores del matí fins a les nou de la nit, "y en cas de necessitat deurà vendrel a qualsevol hora de nit, i en dita botiga tenir de continuo oli net, clar, bo y reveder". Pel 1.er de Setembre estava estipulat que entregaria mig mallal d'oli al campaner de la present vila i dos mallals a cada un dels quatre serenos per fer les guardies de nit.

Per l'iluminació dels carrers i dependències del comú (l'Ajuntament, escola, etz), vendria l'oli al preu corrent.

DRET DEL VI

S'arrendava per vuit mesos i es cobrava un ral de velló per bóta de tot el que entrava a la vila i son terme. A penes

oscila aquest preu en tot el segle XIX. La quota servia per a satisfer part de les exigències que ocasionava el flamant cos de voluntaris realistes.

Els raïms pagaven un ral de velló per carga. En 1827 donà aquest arrendament al comú l'exorbitant quantitat de 2.019 lliures barceloneses.

Es veu que en aquell temps es pipava de bo de bo.

DRET DEL CLAVASÓ

Constava també de dugues parts. L'arrendatari cobrava els impostos dels claus, clavasó (tocineria), candeles de seu, sabó de tota espècie, cansalada i botifarra.

Havia de tenir tota mena de claus; tots els que entraven a Figueres tenien de satisfer tres sous per cada miller de claus quarnals; quatre i mig per ternals; dotze sous pels dinerals i tres per cada mil tatxes.

Els figuerencs podien fabricar sagí i cansalada pel seu ús particular.

Per vendre sabó havia de donar-se'n compte a l'arrendatari, com també per les candeles i el seu.

El formatge tributava sis sous barcelonesos per quintar.

L'arrendatari tenia (en 1827) de vendre la cansalada a dos quartos i mig l'uns fins a Pasqua de Resurrecció; i de Pasqua endavant, a tres quartos; el lloillo i les costelles, a tres quartos l'uns; el greix blanc, a quatre quartos; el de botifarres, a tres. Les botifarres crues es pagaven a tres quartos i les cuites a dos i mig.

Li era prohibit matar ni vendre tocino fresc fins el primer d'Octubre.

Tributà aquest impost al comú, en l'any 1827, 427 lliures barceloneses.

(Continuarà).

COMPRESUS CALZADOS EN
"EL GLOBO"

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 15 pral.

FIGUERES

RELLISCANT

per G. BUCH

ELLA.....

Ella a penes té divuit anys, però veu-teix com una dama del gran món.

Ella porta robes lleugeres, curtes i es-cotades, mitges extremadament fines i capells excèntrics.

Ella es posa roig als llavis i negre als ulls.

Ella té els cabells tallats a la garçon-ne, els seus ulls són vius i el seu per-fum enibra.

Ella és nerviosa, capriciosa, llunàtica.

Ella té gestes de gata i la seva parla és afectada.

Ella es creu irresistible: un veritable Don Joana!

Ella estima bojament els dançings i es fa nomenar pels seus flirts amb di-minutius que les demi-mondaines donen a llurs lulús blancs.

Ella posseeix pixames que són veri-tables poemes.

Ella llegeix al "Caballero Audaz".

Ella prefereix de tots els seus flirts aquell que besa amb més foc.

Ella té una certa estima pels homes rics, els artistes i els cocainomans.

Ella fuma també.

Ella vol el xampany que sigui molt sec...

Ella diu sovint: "jo voldria ésser in-dependent..."

Ella somnia una vida complicada, on tots els homes es sentirien enamorats d'ella...

Ella voldria esdevenir una "star" la dona fatal que passa...

Ella detesta les seves amigues i les troba lletges.

Ella s'aborreix per tot.

Ella té sovint migranya, sembla.

Ella sols vol que se la festegi, que se la mirin, que l'admirin.

En el fons, ella no té més que un fi: trobar el ximple que esdevindrà el seu marit.

sitgen per llurs fills més que el bé. I per xò cerquen sempre el bon partit.

I ara ens preguntarem: Què és un bon partit? Deu ésser, sens dubte, lo millor, lo més perfecte, lo insuperable que en la criatura humana pugui trobar-se en tots els sentits de la perfecció humana.

Ara bé: una vegada sabut el que deu haver de cercar-se, hom surt per aqueixos mons de Déu per captar el bon partit i... com ens trobem defraudats!

Després d'haver observat i mirat detingudament, he vingut a passar a la conclusió frapadora de que un home pot ésser un bon partit enc que sigui calvo, borni, lleig, tonto, ignorant, de origen tenebrós, i que una dona pot ésser-ho també encara que tingui cames groixudes, espatlles d'ase seca, que sigui grassa i desgarbada, gastí ulleres fumades, tingui la pell bruta i llegeixi assiduament a Folch i Torres.

Ni la juventud, ni el talent, ni la gràcia, ni la bellesa he vist que siguin qualitats indispensables per constituir el bon partit.

Per arribar a ésser-ho, sembla que necessàriament el subjecte deu tenir de posseir alguna virtut teològica que li faci desaparèixer tots els altres defectes. Però no; jo he vist bons partits-homes de tota mena, així com també bons partits-dones, de moltes lleis, i ni amb uns ni amb altres he pogut esbrinar res de aquesta dot extraordinària que acabo de esmentar.

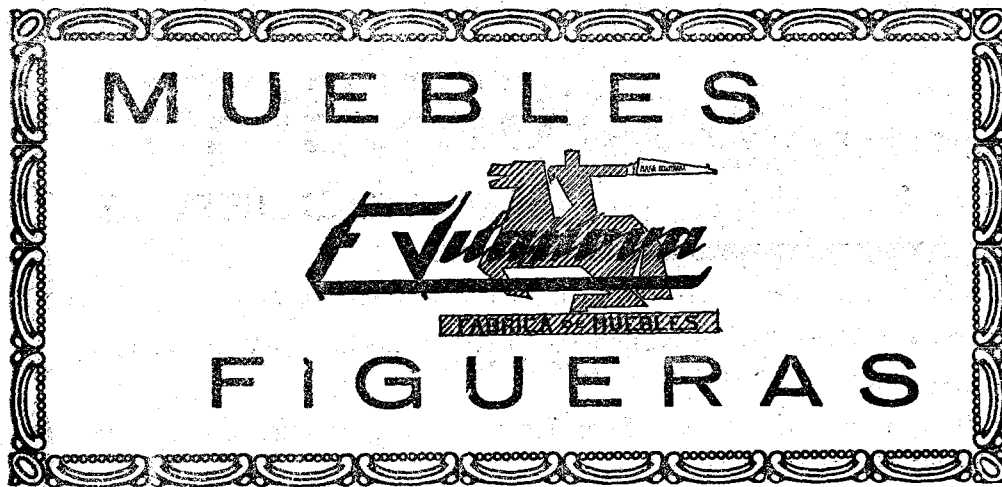
Això ha augmentat més la meva incomprensió, i deixant apart filosofies, he acabat resignant-me a l'explicació vulgar de ço que hom en diu un bon partit; i que hom suposa de tothom coneguda, encara que s'interpreti a mesura de les conveniències i perceptibles modificacions de qualitat i de quantitat.

Sigui com vulgui, hem de convenir que un bon partit en el matrimoni és cosa ben diferent de l'amor, que deu ésser el promotor de tota unió en els sexes. Però l'amor vertader és tan trenca-dis i difícil d'assolir com cercar una agulla en un paller.

Per acabar-lo d'aterrar li ha caigut com llosa sepulcral damunt, les paraules del conjur: «fer un bon partit».

De tota manera, Déu m'en guard per mi i els meus fills, els meus néts i bes-néts, d'assolir la felicitat de trobar un bon partit.

COPIAS A MÁQUINA-Perelada, 18, 2.º

UN BON PARTIT

per JOAN PALOL

És aquesta una frase feta, sobre la que se'n podrien escriure voluminosos tractats de filosofia moral, si algun desva-gat tingués aquesta graciós intenció.

Des que tinc ús de raó m'he acostumat a sentir calificar amb aquest epítet una munió de persones d'ambdós sexes —heu llegit per ventura «La importància de dir-se Ernest» d'Oscar Wilde?—, i és hora encara que no he pogut enter-rar-me de tot ço que de bo o de dolent conté aital cal·lificació.

—Sabs, Fulana—he sentit a dir man-

tes vegades al meu voltant—fa un partit excel·lent.

—Menganó—això entre les «manás» —és un gran partit.

No es cregui, però, que aquestes cal·lificacions siguin filles de l'ignorància, o bé siguin preocupacions vulgars. Tot al contrari. Perquè un home o una dona siguin un bon partit, ha de precedir sempre l'assentiment de l'opinió general dels pares. És a dir, dels essers més dignes de respecte.

És indiscutible que els pares no de-

DOS VIDES

per JAUME TARRADAS

Tarda d'or... dos infants caminen per l'ample via del tren, i els seus ulls són fitats a l'enllà, al més enllà de l'alta serra, fugen de Ciutat, són infants, i de Ella no volen ni recordar-se'n i amb tot això les seves testes es giren i els seus ulls miren la Mola immensa d'aquell entrellat de carrers i en les seves boques hi ha la rialla, com si fosin conscients del que fan. El xiulet axordorós d'un tren els ha espahordit i en cosa de un moment passa pel costat d'ells esbufegant com una bèstia. Dintre la tarda d'or hi ha la assonància de dugues rialles i per l'ample via hi passa el tren de la vida, arrossegant el pes feixuc de la Fam i de la Misèria, (dos ànimes humanes es perdien en el revolt de la via). La tarda d'or es torna trista i un deix de sang hi havia en el ponent de l'alta Serra.

RELOJERÍA Y FINA MECÁNICA

Bernardo Abenza

(Sucesor de Jerónimo Batlle)

Reparación de Relojes y aparatos de alta precisión.—Taxímetros.—Contadores kilométricos.—Voltímetros.—Gramófonos. Todas las reparaciones son garantizadas

Rutlla, 27

FIGUERAS

Figuerenca

A la simpàtica senyoreta Encarnació Cabré.

Dels Enginyers és la reina i sa joia és el treball; i ses mans demanen feina: no n'hi pot faltar hi mai.

Dels treballs que més l'adornen és a màquina brodar, i ses qualitats abonen les noies que ha d'ensenyar.

Si del brodar n'és sa feina, sab fer vores i calats; amb la màquina per eina sos treballs són admirats.

Amb la cara riallera seductora la veureu. És sa bella cabellera garlanda que no té preu.

Déu vulga nina formosa, de grans qualitats ornada que ta virtut tan reclosa no sigui mai ultratjada.

Que quan ne siguis cridada a formar-ne bella llar, ta barca mal timonada no naufragui en mala mar.

SALVADOR PALAU

Paquita Sellas

MODISTA

Profesora de Corte Sistema Marti

Perelada, 49, 2.º Figueras

Empresa de autos "GREGORI"

Plaza Pi y Margall, 4

FIGUERAS

Líneas de ómnibus: Figueras-Rosas-Cadaqués; Rosas-Vilajuiga; Puerto de la Selva-Llansá

Servicio de automóviles Hispano-Suiza — Omnibus para excursiones — Taxis de alquiler — Venta de Gasolina — Teléfono número 30.

Gran stock de cubiertas y cámaras de las marcas «Dunlop» y «Bergougnan». — Agente exclusivo en esta plaza para la colocación con prensa de los macizos «Bergougnan».

ESPORTS

Glosari d'esports

Després dels resultats del diumenge passat i que donaren el triomf als tres equips favorits, ja es pot dir quins clubs seran els que aniran al davant. Figueres i Palamós es repartiran el primer i segon lloc i Santa Coloma el tercer. Això sí no arriba el cas que el Palamós perdi el seu darrer partit amb La Bisbal i que el Fi-

gueres perdi el seu amb el Farnés. Llavors la classificació donaria el primer lloc indiscutible al Figueres i el segon s'hauria de disputar entre colomins i palamosencs.

Sigui qualsevol d'aquests resultats, és el cas que la nostra Unió haurà aconseguit la màxima puntuació que assoleixi el que quedi campió; ço que vol dir que els nostres jugadors s'han portat meravellosament i que encara que perdessin

el primer lloc s'haurien fet igual mercedors d'un homenatge.

No ens podiem esperar mai, després de les baixes tan importants de Brú, Arater, Carbonell i Felip, o siguin els qui semblava aguantaven l'equip figuerenc, i de les accidentals de Juandó i Carreras, que sortissin altres jugadors prou aptes i entusiastes com els Gutiérrez, Santamaria, germans Jordà, Pina-dell, Naval i altres, que amb llur esforç

entusiasme sabessin portar a terme la bella gesta de portar a nostra Unió en cap de la classificació durant tot el campionat.

Les penyes constituïdes l'istiu darrer han fet el miracle.

L'Unió en començar la temporada es trobà completament aixalada dels seus millors elements. Brú, malalt, Arater i Felip a Saragossa, Carbonell al Palafrugell i Fermin a Girona. ¿Com havia de alinear-se el primer equip? I llavors vin-

gué la sava nova. El concurs totjust iniciat entre els equips comarcans i les penyes figuerenques donaren el seu fruit abundantment, i l'Unió ja esgotat el seu planté de jugadors anà a beure en les fonts nascudes en les deus d'entusiasmats penys. I la dels estudiants, ens han donat a Gutiérrez, Quico i Faló Jordà que a no trigar es faran els amos de l'equip, a més dels germans Rizo, dos bons elements pel reserva. La penya Erato, ens ha fornit amb Pinadell, un da-

vanter força acceptable. La penya Esport amb en Martí, la penya Atlètic amb Baig i Jordi; la penya militar amb Ros, Naval i Monfort i entre aquests jugadors i els del reserva Santamaria, Sánchez, Vernet, Armangué, Corsellas, Cañellas, s'ha aconseguit formar dos equips esplèndits que han portat a l'Unió en un breu temps, la conquesta de mants trofeus i el primer lloc del campionat provincial.

No volem saber si quedarem o no campions; el que si podem dir que cap altre Club podrà apuntar-se major nombre de punts i que si ens han de vencer ha de ser en un partit de desempat i mercès més que al joc de classe a la corpulència de nostres contrincants.

Vagi doncs a tots els noms apunats en el present glosari—afegint-hi els de Medina, Bosch, Mas i Madern—la nostra felicitació.

¿Serem campions?

És igual.

Figueres ha demostrat en el camp el millor joc, tal com li pertocava.

CAMPIONAT PROVINCIAL Resultats de diumenge

Santa Coloma-Olot	4 a 2
Cassà-Palamós	1 a 4
Figueres-La Escala	6 a 0

AL CAMP LOCAL

El diumenge últim, amb temps magnífic que convidava al fút-bol, i a les ordres del col·legiat amateur Sr. Cardús, va tenir lloc el penúltim partit del campionat provincial d'enguany, el qual va constituir un sorollós triomf de l'Unió Sportiva local per un marge que no deixa lloc a dubtes.

En començar el partit, però, passàrem uns 10 minuts d'angoixa bastant crescuda, puig que en Bosch no carburava degudament, en Santamaria fallava d'una manera que esperverava, i els davanters escalencs eren ràpits com una mala cosa; aquest estat de coses no podia durar, i acabà, així que en Mas aconseguí marcar el primer tanto de la tarda en rematar esplèndidament una combinació en que intervingueren Madern, Jordà I i el mentat Mas.

A partir d'aquí, ja va veure's el vencedor del partit; començaren els figuerencs a teixir una sèrie de combinacions que atabalaren completament als escalencs, els quals ja no buscaren més que defensar-se de l'allau que se'ls hi apropava.

30 minuts de joc: Pinadell agafa la bala, i amb gran valentia aguantant l'escomesa de Botella i Vilanova, xuta fort i coloca-díssim, marcà el segon gol pels seus, en mig d'una ovació gran; s'ho val l'exhibició que fa estona ens venen donant tots, absolutament tots, els components de l'equip de casa.

BANCO de FIGUERAS

de L. Vergés Vilanova

Suscripción pública

DE

104 mil Bonos Exposición Internacional al 6 por 100

de 500 pesetas nominales, con cupones trimestrales y amortizables a la par por sorteo en 35 años, a partir de 1930.

Emisión garantizada directamente por consignaciones en los presupuestos del Estado

de acuerdo con lo establecido en los Reales Decretos de 27 y 30 de Diciembre de 1929 y Real orden de 18 de enero de 1930.

Esta emisión, cuyo producto ha de destinarse a las finalidades previstas en las disposiciones oficiales antedichas, la realiza el Banco de Crédito Local de España en virtud de las Estipulaciones convenidas con el Excmo. Ayuntamiento de Barcelona y aprobadas por la citada Real orden de 18 de enero de 1930.

El Estado entregará al Banco trimestralmente las cantidades necesarias para atender al servicio de intereses y amortización de los Bonos emitidos, obligándose a consignar en el Presupuesto de Gastos del Ministerio del Trabajo y Previsión los créditos correspondientes hasta el año de 1934 inclusive. Por lo tanto, la garantía concedida por el Estado a los Bonos Exposición Internacional es la máxima que cabe otorgar a un título de Deuda pública.

Los Bonos Exposición Internacional tendrán la consideración de efectos públicos cotizables en las Bolsas oficiales, pudiendo constituirse con ellos fianzas y depósitos provisionales o definitivos en la contratación con la provincia y el Municipio.

Los 104.000 Bonos Exposición Internacional, con cupón entero de 31 de marzo, son ofrecidos en

Suscripción pública a título irreducible

que se cerrará en el momento de quedar solicitados todos los títulos

al tipo de 99 por 100, o sean 495 pesetas por bono

pagaderas en el acto de la suscripción, entregándose resguardos provisionales que serán canjeados oportunamente por los títulos definitivos.

PUNTO DE SUSCRIPCIÓN:

Banco de Figueras

de L. Vergés Vilanova

que los efectua libre de todo gasto y comisión.

GRAN DEPÓSITO DE PIEZAS de Cemento Armado

Lavaderos portátiles desde 100 a 500 litros.—Depósitos para agua, vinos y alcoholes desde 100 a 1.000 idem.—Tuberías grandes de cemento portland para riegos y alcantarillados con existencia de piezas de 10 a 60 cm. de diámetro.—Fregaderas de granito de varias formas y medidas.—Lavamanos frontales y rinconeros.—Asientos para retretes de varias medidas y toda clase de objetos del Ramo,

FELIX TORRES - Muralla, 8

FIGUERAS

Centren els forans; tallen l'arrencada els mitjos; serveixen als davanters, i el defensa escalenc Vilanova, en veure que Jordà I i Mas l'hi venen a disputar la pilota, vol entregar-la a Escribà amb tant mala sort, que aquest, que havia iniciat la sortida en percatar-se del perill, es veu enganyat i no té més remei que recollir la pilota entrada per tercera vegada a la seva porta, no sentint-se ni un aplaudiment en veure la dissort que han tingut els braus minyons que amb tant ardor disputen la victòria als nostres.

Unes quantes jugades més i s'arriba a la mitja part amb el resultat de 3 gols a 0 favorable als de l'Unió.

El segon temps ens oferí una encara més depurada i formidable exhibició de joc unionista, a la qual els seus adversaris no pogueren fer més que inclinar-se i batre's en franca retirada.

Tres tantos més foren marcats pel bando local, deguts a escalofriants remats de Bosch (2) i Medina.

Recordarem tota la vida aquella magnífica precisió amb que efectuaren els nostres les jugades d'aquesta memorable segona part; una sèrie de passades curtes i rases, desmoralitzaren als de L'Escala, fins a l'extrem de recular tots cinc davanters a defensar la llur porta de l'enorme pressió que sobre d'ella exercien els figuerencs; així i tot, però, quan se'ls hi pre-

sentava la més lleu esperança d'intentar una avençada, no es quedaven pas en terra, més allí estaven Medina, Bosch i Madern, que els hi desbarataven totes les jugades, i en últim extrem, Santamaria i Noguer acabaven de frustrar-los-hi els bons propòsits.

Per els vencedors no han de fer-se distincions; es portaren tots de faisó que no estàvem acostumats a veure, i és de desitjar que no serà la darrera sorpresa que ens depararan en aquest sentit; varen arrencar-se així: Gutiérrez-Santamaria, Noguer-Medina, Bosch, Madern-Jordà I, Mas, Naval, Pinadell i Jordà II.

Dels escalencs sobressortiren Escribà, Vilanova, Poch i l'extrem esquerra, encara que pel seu entusiasme mantingut fins el darrer moment, són dignes d'elogi tots plegats.

L'àrbitre Sr. Cardús, esplèndid. Val a dir que la noblesa i correcció en que es desenvolupà el partit tant per part dels jugadors, com per part dels espectadors dels bàndols respectius, l'ajudà en gran manera.

El públic, per cert nombrós com poques vegades, amb una correcció digna de que en prengui nota el corresponsal de "El Mundo Deportivo" de Olot. Quan sortiren els escalencs foren rebuts amb una ovació que no estàvem acostumats a sentir gaires vegades; quan varen marcar-se els

mateixos escalencs el tanto, ni una paraula de mofa i durant tot el partit aplaudí les jugades que s'ho mereixien dels que eren els rivals dels seus jugadors; això és esportivitat, i ens congratulem de que hagi sigut donat un "mentís" als que ja veien la correcció figuerenca a fer companyia a nostra àvia.

Ramblejant

per KOLIN

■ Una Trini planxadora, més castiça que... que totes les coses castices, no pot ballar al Menestral.

I doncs, què? —Res, un panelló intruïç que més li valdria que fos panellet. I passant-s'hi la planxa?

■ Amic Quimet: que ens voldries contar allò d'aquella minyona?

■ Ara, la nostra Rambla de dos quarts de nou del matí que ja és concorreguda. Els futurs quotes que esperen l'auto del Castell, hi mouen més xibarrí que el batalló. Són ells, les «alabades» gallines de Marsà, o els crestuts pollastres de la plana.

LA MEJOR COLOCACION DEL DINERO

-:- BANCO DE LA UNIÓN-MADRID -:-

Asociándose a nuestro Banco, además de constituirse un capital, jugará gratis todos los meses a la lotería Nacional y podrá tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

Suscribiendo nuestro contrato, tendrá siempre automóvil nuevo.

Efectuándolo antes del 31 de diciembre, se anticipa de un año el cobro de las acciones y obligaciones.

Agencia para Cataluña y Baleares: Aribau, 18. pral.

FIGUERAS

Representante en este partido: Jerónima Barman, Perelada, 18 Figueras

Agente de las Compañías. «ZURICH» y «ROYAL» que ocupan respectivamente el PRIMER LUGAR europeo en los ramos de Accidentes e Incendios.

Consultas a cualquier hora del día.

duint-los dels antics, per la seva morfologia i fonètica i establint una comparació entre les actes transcrites pels tres autors citats, que són: una donació de Gausfret, comte del Rosselló en 974; una acta de confirmació del Papa Benet VI (974); altra de Joan XV (990) i un privilegi del rei de França, Lotari (982) (1), he pogut resseguir la línia de l'immensa àrea del cenobi de Sant Pere.

Aquesta era la següent:

L'edifici adossat a l'església i el claustre en la part de Llevant és també difícil de repartir. En ell hi havien les cases del monestir, onze, segons Merino (1). En l'extrem Nord d'aquesta part, tenia l'abat la seva residència; avui res no es pot veure per la ruïna que les cobreix, encara que cap importància arquitectònica tenen. Donen damunt el camí que condueix a La Selva, i en la part de Ponent, al cementiri, reclus entre gruixudes parets enderrocades. Les romagueres han tapat prudentment les profanacions de que ha estat sempre objecte.

A la part de Mitgdia del claustre hi havia el refector, compost per una sala de 6'20 per 9'50 metres, amb volta de punt d'arnella. És potser el més migrat del monestir, doncs sembla impossible que allí s'hi enquívissin quaranta i fins cinquanta entre monjos i novícis, que tenia en els seus períodes de preponderància. Els visitadors, però, ens donen l'explicació d'aquesta anomalia diguent-nos que molts d'ells estaven deslliurats de la vida comú, vivint a sa pròpia casa dintre del cenobi. Alguns pertanyien a famílies poderoses i fins tenien servents i criats. El menjador dominava un panorama esplèndid a jutjar pels finestrals que donaven de cara a Llevant i al Nord, avui tapiats. Una petita recambra de parets baixes el separava de la cuina, que dóna a la roca, amb una llar immensa i restes de conduccions d'aigües, i la finestrella per on passaven les viandes al refector.

Una porta oberta a l'esquerra de la cuina condueix a un porxo formant angle, de 18 per 20 metres, amb sis feixugues columnes de rebra, quadrades, amb voltes de creueria, ben resguardat dels furients embats de la tramuntana. En ell s'hi obra un pati molt gran que acaba al Sur a la muntanya i al camí dels monjos a La Selva, i a l'Orient amb un alt muralló contrafortat que donava als horts del convent, on hi havia, segons Pella i Forgas, un aqüari (2). Damunt d'aquest porxo s'hi troba un pis en el que hi havien habitacions de monjos dividides per un estret corredor.

(1) Andreu de Simón Pontero.—Obra i lloc citats; app. I i II.—Marca.—Obra citada, ap. 116, 117, 130 i 140.—Villanueva.—Obra citada, app. XV i XVI.

(1) Merino.—España Sagrada. Vol. XLIII, p. 348.

(2) Pella i Forgas. Obra citada, p. 389.

Per la part Orient del claustre, una porta donava a la Sala Capitular i a l'arxiu i biblioteca, avui despullats de tota riquesa.

I baix abuests edificis—menjador, cuina, biblioteca—, una per cada volta soplujava les opulentes botes del celler, sempre plenes dels líquids més fins de l'Empordà.

CAP. IV

LIMITS DEL CENOBI EN EL SEGLE X

Els límits del cenobi de Sant Pere de Roda els hem de cercar en les actes de donacions i en els privilegis dels comtes d'Empúries, dels reis de França i dels Sants Pares. Es un treball sumament difícil per la raó de que molts dels noms de les antigues escriptures estan canviats; altres estan presos de les afrontacions de cases paternals estingides i de selves desaparegudes, ço que fa que sigui bastant difícil la deliniació de la vastíssima divisòria dels béns que aquest cenobi posseïa en el segle X, que és el període en que assoleix com per art màgica l'importància definitiva i secular. Alguns dels termes que encara es conserven a la muntanya han estat canviats posteriorment al reduir-se les propietats i al passar finalment en poder dels ducs de Medinaceli, possessors del títol de comtes d'Empúries. També molts d'ells han sigut arrencats pels usurpadors i pels compradors de les terres del cenobi—que passaren desaparcebudes de l'Administració de propietats de l'Estat, quan foren decretades les lleis de desamortització.

He cercat doncs els termes de Sant Pere de Roda basant-me amb els documents transcrits per Pontero, Marca i Villanueva, He cercat doncs els termes de Sant Pere de Roda basant-me amb els documents transcrits per Pontero, Marca i Villanueva, seguint àdhuc les indicacions dels vells habitants d'aquells indrets, que m'han mostrat i dit els noms amb que es designen avui. De-

Lluís Sala Oliveras

Consultori mèdic d'instal·lació moderna

HORES DE CONSULTA: Matins.—Tots els dies menys els Diumenges de 11 a 12 i mitja.

Tardes.—Els Dimarts, Dijous i Dissabtes no festius de 6 a 7.

Plaça de Catalunya (del Gra) ————— Figueres

Espectacles

per DON SERVANDO

Cine Jardín

«Rie, payaso, rie», era el plat fort del diumenge passat en el mentat teatre. La pel·lícula aludida, interpretada per l'eminent tràgic Lon Chaney conegut per «el hombre de las mil caras», no defraudà gens a l'espectació que havia despertat. Com en totes les seves produccions, Lon Chaney triomfà pel seu art impecable; per la seva caracterització; per l'estudi que sol fer de tots els personatges que interpreta. En «Rie, payaso, rie», ens confirmà una vegada més que l'interpret de «Nuestra Señora de Paris», i «El Sargento Malacara» era un dels millors artistes en que compta la cinematografia. Triomfa ell amb el seu art, i fa triomfar a les cases productores que tenen la sort de tenir-lo contractat.

De «La Goyita» no en parlarem gaire, perquè ja varem tenir ocasió de dir nostre pensar en un de nostres nombres anteriors. Ens afirmem al que dèiem i prou. Cal que cerqui el repós de la llar i la família, en lloc d'anar a cercar per aquestos móns de Déu uns aplaudiments que no cap glòria han d'afegir a la ja assolida per aquesta artista. Si nosaltres disposéssim de la seva fortuna, ja faria temps que ens hauriem retirat a la vida privada.

Sala Edison

I tornem a insistir sobre el mateix tema. El teatre a Figueres encara té els seus adeptes. Els de teatre seriò, els de sarsuela gran, els de sarsuela alegre, el

teatre en general té els seus adeptes. En quinze dies han passat per nostres escenaris quatre companyies de diferents gèneres. Agrada o no agrada? El dimarts i dimecres en la Sala Edison, la companyia «Gómez-Gimeno» donà dugues representacions de sarsuela «alegre-coreogràfica-verdelosa-revistera». «Las campanas de la gloria», «Los faroles» i «El barbero de Sevilla». El públic hi acudí en nombre regular i sortí més o menys satisfet. El gènere no és per una ciutat farcida de prejudicis com la nostra. Ho demostrà el que el segon dia malgrat haver-hi molt més entrada, el sexe femení hi era molt poc representat.

De les tres obres, la que més agradà fou «Los faroles»; sens dupte perquè tirava més a revista que les altres, i perquè la presentació també les superava en molt.

Dels artistes, solsament Gómez-Rosell va fer-nos el pes. Després d'aquest, el tenor Irisabaleta cantà amb força gust la serenata de «Las campanas de la gloria». Fluixeta la tiple còmica Santamaria. Els demés—còmics boleros arreplegats a la Rambla de Barcelona—no sabien el paper. L'orquestra i la presentació fou veritablement ço que més va reixir.

Del programa del diumenge—cine i atracció com de consuetut, sols va agradar-nos la pel·lícula «Estrellas dichosas». Janet Gainor i Charles Farrell hi estan arxi-col·lossals.

Casino Menestral

Després de les dugues representacions extraordinàries de sarsuela a la Sala Edison, no és d'estranyar que el dijous es vejés tant poc concorregut nostre popular i coquetó teatre. I fou una llàstima ja que la companyia «Mestres-Querol» ens serví una «Mala Ley» impecable. Molt encertat Josep-Querol, donant al seu pa-

per tota la dignitat i honradesa possibles. Encertada Ramona Mestres com ja és costum en ella. Sobri, el·legant, i equanim el debutant galan-jove Eduardo Cabré que aconseguí una espontània ovació en el seu mutis del tercer acte. Ben centrats Pascasi Mas, Carme Vendrell i Adelina Coy, i molt ben conjuntats tots els altres Intèrprets.

«Els hipòcrites», la formidable comèdia d'Artur Jones, representada el diumenge, consolidà novament l'encertada actuació de la companyia Mestres-Querol. El distingit públic que acudí al Menestral, no es cansà d'aplaudir a la mentada companyia per l'excel·lent interpretació que donaren a la difícil comèdia anglesa. Les primeres parts de la companyia, tingueren motiu sobrat de demostrar el seu valer, i els altres del seu conjunt impecable. No sabem a qui elogiar. Tots ens agradaren. Més val doncs que no estampem cap nom i així es veurà la nostra equanimitat.

Ens hem assabentat que tant el decorat de «La mala ley» com el de «Els hipòcrites» són pintats pel jove pintor figuerenc Josep Pujol. Vagi doncs a aquest artista modest el nostre més sincer aplaudiment.

La mise en escena, força acurada.

Per a demà ens anuncien «Los hijos artificiales».

Farmacia Castellví

Plaza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS

Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

EMPRESAS DE CONSTRUCCIO D'OBRES

per tot arreu

TOMAS ESPIGULE

Projectes i pressupostos

Lasauca, 10-Figueraes (Empordá)

NOTAS

TUVIMOS el jueves pasado un suceso al parecer nimio, pero de gran trascendencia para la ciudad.

Aterrizó en uno de los campos de San Pau de la Calzada un aeroplano Hanriot-Clerget procedente de la Escuela de Aviación de Barcelona. El piloto-proprietario D. Juan Bonamusa se personó en el cuartel de la benemérita de nuestra ciudad, rogando acreditaran su descenso controlándolo. Luego se remontó con dirección a Vilanova-G., desde cuya ciudad regresó a su base, cubriendo exactamente con este itinerario los 300 kms. exigidos para obtener el título de piloto-aviador de primera categoría.

Este hecho demuestra una vez más la importancia de nuestra ciudad como base para la instalación de un puerto aéreo, pues su situación privilegiada le hace inmejorable como uno de los extremos del circuito necesario para conseguir la capacitación en la única escuela de aviación de Cataluña.

Asimismo estamos viendo como son constantes los aterrizajes de los aviones que cruzan sobre nuestra comarca en los campos de los alrededores de Figueras, por efecto de las violencias y contrastes atmosféricos originados en la barrera pirenaica. Por ello corren gra-

ve riesgo los aeronautas, que podría evitarse con el establecimiento del necesario puerto para la aviación en nuestra ciudad.

Además Figueras se beneficiaría extraordinariamente con semejante base, pues traería anejo el incremento económico urbano por el desenvolvimiento de industrias hoy incipientes y otras absolutamente desconocidas.

Por estas razones son varios los interesados por semejante conveniencia, y sería de desear que en ello se empeñaran nuestras autoridades y las mismas compañías de aviación que tienen servicio diario con estación en Barcelona y pasan por nuestro territorio.

EL GLOBO

ES LA CASA MEJOR SURTIDA
EN EL RAMO DE CALZADO

ESTÁ tocando a su fin el interesante concurso Meccano para premiar el ingenio del pequeño o pequeña de Figueras o comarca que presente con su MECCANO una más difícil filigrana de ejecución.

La lista de premios es codiciable, fi-

gurando en ella, aparte los del Ayuntamiento y la Casa Meccano, un donativo espléndido del Liceo Monturiol, un objeto de arte de los Almacenes Hijos de José Massot, una memoria de los HH. de las Escuelas Cristianas y una máquina de escribir de la casa Pi.

Meritorio con sueldo

Se necesita uno en el Banco de Figueras. Precisa poseer conocimientos de contabilidad y cálculo y también buena letra.

HAN comenzado los trabajos para levantar un muro de contención en la margen del Parque-Bosque sobre el Paseo Nuevo.

Estimamos digna de gran aplauso la feliz decisión, pues siendo este paseo lugar de solaz, principalmente para la infancia, son de alabar cuantas determinaciones se encaminen en beneficio de los pequeños, mayormente cuando contribuyen al ornato público.

Por tal motivo sería de desear que los muchachos mayorcitos no lo aprovecharan para campo de fútbol, y se decidieran por ir a los campos destinados precisamente al deporte.

SE encuentra bastante delicado en su salud, el querido amigo José Pagés. Le deseamos un rápido y total restablecimiento.

LOS cuotas filiales de las academias Sport Figuerense y Monserrat, contendieron en equipo de fútbol el sábado por la tarde. Si bien no tuvieron el éxito de público a que son acreedores por su deportismo, en cambio se divirtieron a mares con las "piñatas" generales a que se entregaron.

Fue una tarde de buen humor, jugada al raso.

Vencieron los sportistas por dos tantos a uno de los monserattinos.

EL PRESENTE NÚMERO HA SIDO SOMETIDO A LA PREVIA CENSURA GUBERNATIVA

Ayer, a las seis de la tarde, ocurrió un accidente automovilístico, que por fortuna no revistió caracteres de gravedad, gracias a la serenidad del conductor-propietario Sr. Via.

El autobús que realiza el correo diario entre nuestra ciudad y Castelló, para evitar un inminente choque con un carro estacionado en el vecino pueblo de Vilatenim, se desvió, yendo a chocar contra un árbol de la carretera.

El vehículo quedó volcado en la cuneta, sufriendo leves lesiones el conductor y D. Elpidio Roca, y resultando ilesos los restantes viajeros.

PARA evitar las indeseables sanciones, recordamos que se debe presentar la Liquidación del Libro de Ventas antes no finalice el presente mes.

ENSEÑANZAS DE IDIOMAS

Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

EL próximo mes de febrero, nuestro buen amigo, el acreditado comerciante, D. Juan Mensa Garcés

celebrará su enlace con la gentil señorita Monserrat Ribera.

Augurios felices les deseamos para el momento solemne.

LA mañana del domingo tuvo efecto en la Plaza de Cataluña (del grano, vulgarmente) la revista anual reglamentaria de somatenes. Fueron numerosísimos los somatenistas que acudieron al cumplimiento de su deber.

SE ANUNCIA la próxima aparición de una "Biblioteca Enciclopédica de Conferencias". Segons sembla, publicará, trimestralment, un opuscle dedicat a la iniciació intelectual i literària de la joventut estudiosa.

HEMOS recibido el interesante opúsculo titulado "El peligro venéreo", en el que su autor, el reputado especialista barcelonés, Dr. Don R. Arqués describe de una manera clara y concisa el origen, evolución y profilaxis de esa tan grave dolencia. La meritoria labor llevada a cabo por tan afamado hombre de ciencia es digna de aplaudirse por todos conceptos, particularmente por la cruzada que ha emprendido para extirpar en todo lo posible esas crueles enfermedades, azote de nuestra sociedad, abriendo los ojos a la juventud ignorante.

EL pasado sábado contrajeron matrimonio en Barcelona, el ilustrado director del Liceo Monturiol don Lorenzo Vives con la hermosa señorita María Saprisa.

El domingo pasaron por nuestra ciudad con dirección al extranjero en viaje de boda.

HA formalizado sus relaciones con la inteligente doctora, señorita

Carmen Díaz, el reputado médico del Hospital de Santa Cruz, D. J. Vanrell, hijo del gobernador civil de Lérida: Enhorabuena.

AL constituirse en Gerona la Cámara de la Riqueza Rústica de la provincia, ha sido elegido presidente D. Carlos Camps Armet.

SABEMOS ciertamente que la compañía Mestres-Querol ha empezado los ensayos de la nueva obra de nuestro conciudadano y amigo D. Pedro Teixidor Elías "La cançó de l'emigrant".

Según versiones se estrenará muy en breve.

Llibreria Batllosera

LLIBRES
LLIBRES
LLIBRES

Engineers, 3 Figueras

EN la veterana "Erato" se celebrará el sábado próximo una velada artístico-teatral, poniéndose en escena "L'Abim", drama en tres actos original de D. P. Reig, y el divertido sainete "L'Amo del Gos", a cargo de los aficionados de la misma.

Tipografia IDEAL, Muralla, 4 - Figueras

Gran fotografia Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)
(Teléfono, núm. 14)

Figueras

RADIO ATWATER KENT

Enchufable a la corriente ☉ Funciona sin Antena y sin Tierra

PIDA UNA DEMOSTRACIÓN GRATUITA EN SU PROPIA CASA

a Fotografía TORT

Monturiol, 18

FIGUERAS

Caamaño, 17

Vente de Gramófonos y discos: La Voz de su Amo, Odeón y Prilofón

Artículos Fotográficos: Kodak, Agfa y Gevaert

Fàbrica d'articles de
Lampisteria i Llauneria

Silveri Navarra

ESPECIALITAT AMB TOTA CLASSE DE
LLUMS PER A GAS ACETILENO

Venta al major i detall Sucursal a Llansà

Perelada, 7 FIGUERES

La Ferreteria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona, 25 li ofereix

WATERS-CLOSETS
complets, qualitat immillorable, a

50 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus
sense competència. —Concessionari del
«Consorcio del Plomo en España»

Garage Citroen =

Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carre-
tera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos-Taxis de alquiler